

DOPUSZCZALNOŚĆ, ZASADNOŚĆ I SKUTKI KORZYSTANIA Z MIĘDZYNARODOWEJ POMOCY PRAWNEJ W SPRAWACH KARNYCH W WYBRANYCH ASPEKTACH ŚLEDZTWA W SPRAWIE USTALENIA PRZYCZYN KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ

Piotr Pszczółkowski

Streszczenie

Konieczność korzystania przez polskie organy ścigania z międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych jest jednym ze skutków przyjęcia przez polską administrację rządową sprzecznego z polskim prawem porządku prawnego badania katastrofy smoleńskiej. W możliwych do samodzielnego zrealizowania w Polsce czynnościach śledztwa budzi wątpliwości zarówno formalna dopuszczalność jak i merytoryczna zasadność korzystania z międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych. Tuż po katastrofie polskie organy ścigania nie wykorzystały możliwości udziału i kontrolowania przebiegu rosyjskich czynności śledczych – oględzin miejsca zdarzenia, oględzin i sekcji zwłok. Nie wykonano samodzielnych czynności procesowych w Polsce – oględzin, otwarcia i identyfikacji zwłok, nie pobrano próbek do niezbędnych w śledztwie badań. Korzystanie przez polską prokuraturę z ustaleń państwa obcego w ramach międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych, w zakresie czynności procesowych, w jakim możliwe było ich wykonanie we własnym zakresie, jest nieuprawnionym odstępstwem od podstawowego zadania polskiego procesu karnego, jakim jest ustalenie prawdy materialnej.

Wnioski

A. Przyjęcie przez polską administrację rządową sprzecznego z prawem polskim i umową międzynarodową porządku prawnego badania katastrofy smoleńskiej spowodowało w bardzo szerokim zakresie recypowanie do polskiego śledztwa

rosyjskich ustaleń śledztwa Komitetu Śledczego Federacji Rosyjskiej.

- B. Prokuratura polska w pierwszych dniach po katastrofie odstąpiła od udziału w kluczowych czynnościach śledztwa Komitetu Śledczego Federacji Rosyjskiej, oraz nie przeprowadziła także istotnych czynności śledczych w Polsce, mimo posiadania zarówno możliwości jak i obowiązku ich wykonania.
- C. Prokuratura polska w pierwszych dniach po katastrofie wbrew naczelnym zasadom polskiej procedury karnej, własnemu regulaminowi urzędowania i interesowi śledztwa zastąpiła własne możliwe do przeprowadzenia czynności procesowe ustaleniami Federacji Rosyjskiej, których nie posiadała. Zastąpiła swoje działania oczekiwaniem na wypełnienie obietnicy państwa obcego przekazania ustaleń tego państwa na potrzeby polskiego śledztwa.
- D. Korzystanie przez polską prokuraturę z ustaleń państwa obcego w ramach międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych, w zakresie czynności procesowych, w jakim możliwe było ich wykonanie we własnym zakresie, jest nieuprawnionym odstępstwem od podstawowego zadania polskiego procesu karnego, jakim jest ustalenie prawdy materialnej.

Filmowa prezentacja referatu dostępna jest na stronie
<http://konferencjasmolenska.pl>

Filmowa prezentacja referatu dostępna jest na stronie
<http://konferencjasmolenska.pl>